

FRANKFORT, den 11. Maart.

Een brief uit Konstantinopel, van den 10. Februarij, meldt het volgende: De hoofdstad was dezer dagen het toneel van onrustige bewegingen, waaraan echter noch Grieken noch Franken deel namen. Vier orta's van janitsaren hadden zich tot opstand laten verleiden. Verscheiden staf-officieren speelden daarbij eene hoofdrol. De groot-vijser, de aga der janitsaren en de aga der janitsaren sneelden toe, en waren den nacht werkzaam om een algemeen opstand tegen den sultan voor te komen. Eenige uren voor het bepaalde tijdstip van den opstand, had een janitsaar het geheele komplot verraden, en daardoor aan de regering gelegenheid verschaft om zich van de hoofden te verzekeren. Zij zijn met 30 andere personen ter dood gebragt geworden. Maar tevens is de aga der Janitsaren, die om zijne strengheid gehaat was, afgezet.

WEENEN, den 6. Maart.

De huis-, hof- en staatskanselier van Z. K. K. M., de prins van Metternich, is gisteren namiddag naar Parijs vertrokken, van waar zijne doorlichtigheid zich naar Milaan zal begeven.

HANOVER, den 5. Maart.

Volgens berichten uit Stade, van den 2. dezer, waren er van de 14 doorgebrokene dijken, in de 2 mijlen van het oude land, op den 12. Februarij, acht genoegzaam hersteld; aan de anderen wordt voortdurend met alle magt gewerkt, en men hoopt, als het weder gunstig blijft, in 14 dagen of 3 weken met de berisping in dit distrikt klaar te zijn. In de eerste mijl werken dagelijks 500 en in de derde 350 man. Met eenen gelijken ijver wordt aan de dijken beneden Stade gearbeid. Nopens den staat van gezondheid zijn de berichten geruststellend.

Men schrijft uit Embden, van den 2. Maart: Het tegenwoordige drooge weder bevordert zeer het maken van wegen en dijken. Maar het gebrek aan bruikbaar water is dea te drukkender; de weinige regenbakken, welke van zeewater vrij zijn gebleven, zijn thans meestal ledig; men haalt het water uit de Emsa, in de ommestrekken van Halte, hetzelve wordt voor een stuiver de emmer verkocht; een emmer regenwater koest 2 en 3 stuivers.

Het uitwateren der landerijen gaat nog al gelukkig; alleen de laagste streken staan nog onder water, en de gemeenschap met het overige van Oost-Vriesland is bijna geheel hersteld.

BRANKRYK, den 28. Februarij.

De stemming in de Spaansche zaken, welke door de ziekte des konings en desselvs tijdelijke onthouding van de staatsbezigheden, veroorzaakt was, heeft nog niet opgehouden, hozeer de monarch zich merkelyk beter bevindt en de geneesheeren hem veroorloven, om bij goed weder te gaan uitrijden. Zij zouden hem echter dringend hebben aangeraden, zich voor alle hevige gemoedsbewegingen te wachten, waardoor de vroegere aanvallen, waarvan twee zeer gevaarlijk geweest zijn, zouden kunnen wederkeeren. Men verzekert, dat de onophoudelijke geschillen onder zijne ministers, den koning in den hoogsten graad mishagen, en hij tot heden nog geene derzelven bij zich toegelaten heeft. Uit dien hoofde heeft er nog geene verandering in het ministerie kunnen gemaakt, noch besluiten omtrent het dringend verlangen van den Franschen gezant, betrekkelijk het nakomen der bepalingen opzigtens de amnestie en der militaire overeenkomsten, kunnen genomen worden. De uit medeleden van de hooge geestelykheid bestaande junta, samen geroepen over eene bijdrage uit de middelen harer geesteliken tot de staatsbehoeften, maakt van desen stand van zaken gebruik en heeft hare beraadslagingen geschorst. De ministers doen de loopende zaken af; doch men heeft nog niets, sedert de laatste hevige voorvallen, van het houden van eenen raad van ministers vernomen; zoodat thans de geheele Spaansche staats-machine, in zekeren opzichte, stil staat. In verscheiden provincien trekken weder gewapende benden rond, welke zich versterken, zonder dat men in staat is, om tegen dezelve krachtadige maatregelen te nemen. Eigenlyk is men zelfs nog niet eens zeker of deze gewapende benden tot de overwonnen partij behooren, dan wel of zij zonder staatkundig doel, alleen om buit te maken, rondzwerven. In Estramadara en in het westelyke Andaluzie ziet het er weder droevig uit. Te Madrid zelfs, houdt men alle de van daar inkomende berichten geheim. De oneensgezindheid tuschen de Spaansche heeren en de Fransche militaire bevelhebbers in de hoofdsteden duurt voort; van weerszyden bezwaart men zich over inbreuken en onbevoegdheid, en het blijkt klaar, dat de wederzijds gegevene instructien hier overeenstemmen. Intusschen weet men, dat die van de Fransche bevelhebbers, volkomen in den zin en zelfs letterlyk volgens de artikelen van het geheime supplementaire verdrag vervat zijn. De nieuwe kapitein-generaal van Catalonie, generaal Caro, was over den tegenstand, dien hij bij onderscheidene door hem genomene maatregelen ondervond, en over de ophelderingen, welke hem de Fransche luitenant-generaal Reizer gaf, zoo ontevreden, dat hij dadelijk zijn ont-

slag gevraagd en verklaard zou hebben, binnen eenen bepaalden tijd te zullen wettrekken, al wierd hem ook voor dat tijdstip geen envolger gezonden.

MADRID, den 24. Februarij.

Heden is er een koerier uit Frankryk aangekomen, zoo men meent met brieven betrekkelijk eene leening.

Er heeft vmdelyk weder raad van ministers plaats. De koning woont die in persoon bij. Men gelooft, dat er gehandeld wordt over nota's van Rusland en Engeland, door de ambassadeurs van die mogendheden overhandigd.

De heer Sobrado, oudste van den raad van Castille en president van de regibank der zuiveringen, is naar Alcala de Henares verbannen geworden.

CORFU, den 22. Januarij.

De verschrikkelijke ramp, waardoor in het laatst van 1820 de stad Zante bezocht werd, heeft den 19. dezer op eene nog ontzettender wijze de stad Sainte-Maura getroffen. Eene der geduchtfte aardbevingen, welke ooit op dit eiland zijn waargenomen, heeft de ongelukkige inwoners in de grootste wanthoop gedompeld. Men kent nog niet het lig alle bijzonderheden en de verschrikkelijke uitwerkselen van deze rampspoedige gebeurtenis; maar volgens onbetwistbare berichten, welke gisteren zijn ontvangen, kunnen wij niet zonder treg en trefsel deze zoo vreeselijke gebeurtenis mededeelen. De geheele stad is een puinhoop geworden; alle huizen zijn of geheel verwoest of zwaar beschadigd en van alle zijden ingevallen. Alle kerken, met uitzondering van eene enkele, zijn ingestort, en wij kunnen zonder vergrooting verzekeren, dat op een gedeelte na, de stad St. Maura onbewoonbaar is geworden.

Deze ramp is des te ontzettender daar zij is voorgevallen in het midden van den winter en bij zeer stormachtig weder. De molens en ovens zijn vernield en de ongelukkige inwoners zijn zonder bescherming tegen de guurheid van het weder en het jaargetij, en alzoo kan men ligt bevveeden hoe moeijelyk het valt zich brood te verschaffen; naar welke voordeelen van verschrikking deze stad ten proef is; welke klagen merklafert en kreten van wanhoop door de huisgezinnen worden uitgeheven, die de straten overstroomd zien van wijn en olie, en welke ge der verwoesting hunder pakhuizen, en die zich van alle levensbehoefsten zien beroofd. Duzende menschen zijn tot den bedstaf gebragt. Tot gisteren telde men 27 dooden en 15 gekwetsten. In het dorp Zuccaladis, hetwelk geheel verwoest is, zijn nog bovendien 25 personen onder de puinhoopen bedolven. De hevigste schokken hadden des daags plaats, waardoor dezelve noch in de stad, noch op het land; zoo nootlottig voor de inwoners zijn geweest, als wan oer de zelfde des nachts waren voorgevallen. Opmerkenswaardig is het, dat op sommige plaatsen in het binnenste van het eiland, deze aardbeving genoegzaam niet gevoeld is. Het schijnt, dat al haar geweld zich tot de streken langs de zee bepaald heeft. Het fort en het tolhuis hebben het minst geleden.

Wij weten insgelijks, dat de stad Prevesa veel heeft geleden; maar men heeft nog geene bijzonderheden ontvangen. Hier heeft, men de aardbeving denzelfden dag en bijna op hetzelfde tijdstip gevoeld.

Zoodra de tijding van deze ramp te Corfu aankwam, heeft zich het gouvernement gehaast de krachtadigste maatregelen ter hunner redding en ondersteuning te nemen.

BATAVIA, den 50 October.

De schepen Eurydice, Mebus en Enik, van den 24. van hien naar Makasser vertrokken met 400 man en krijgshoefden, aan boord ter versterking der bezetting aldaar. De kolonel Bischof zal de krijgsoperatien aldaar besturen.

Volgens de laatste berichten, sedert eenige dagen kort op elkander van Makasser ontvangen, blijkt het, dat de Boniers, die reeds sedert een geruimen tijd op de grenzen van 's Gouvernements grondgebied eene dreigende houding hadden aangenomen, aangemoedigd door den voortdurenden tegenstand van Soera, weinige dagen na het vertrek van het fregat Eurydice van de reede van Makasser, zonder eenige oorlogsverklaring, werkelijk op het grondgebied van het Gouvernement, aan de zijde van Maros, zijn overgegaan en al spoedig de regenten van Simbar en Tijnrana hebben aangevallen, hatgeen den Gouverneur van Makasser genoopt heeft, de hulpbenden van den Koning van Goah (of Makasser) op te roepen, die zich terstond, ingevolge hunne verpligting, in beweging hebben gesteld.

De Boniers hebben zich dadelijk met eene groote magt gerigt op Puntakajene, alwaar de luitenant Grunwald, met eene bezetting van 30 inlandsche manschappen, in eene versterkte positie lag. Terwijl deze officier zich dapper in zijne positie verdedigde, heeft zijn klein kruidmagazijn vuur gevat en dezen gantschen post spoedig vernietigd. De resident Baron, die aldaar het civiel gezag voerde, heeft het geluk gehad, met een klein vaartuig, over zee, het dreigend gevaar te

ontsnappen, waarin hij zich bevond om in 's vijands handen te vallen. De luitenant Gilliam, die met 25 manschappen in Lebakkang lag, heeft ingesijts moeten bezwijken voor de overmagt der vijanden, door welke hij is aangevallen, en die reeds in verstandhouding stonden met de bevolking van die streek, op welke tot verdediging van dien post gezet was. De nieuwe regent van Lebakkang is echter aan het gouv. trouw gebleven en heeft zich nader met de onzen te Maros tegen den vijand vereenigd.

Handelrijke benden zich uitgebreid hebbende tot Tanette, heeft de koning zich weder aldaar in het gezag hersteld. Ons detachement op dat punt, bestaande uit 2 officieren en 45 man, niet bestand geacht zijnde tegen de overmagt der Boniers, is, zonder eenig verlies geleden te hebben, teruggekeerd naar Makasser met de brik Nautilus, welke tot dat einde naar de rivier van Panjiana was gezonden.

De veldtocht, steeds in de vlakke van Maros vorderingen makende, was tot op de hoogte van Boelos-Lepong voortgerukt; doch door den majoor Wasch met 120 man en 4 veldstukken, benevens de Makassersche hulp troepen, te keer gegaan zijnde, is hij terug gedreven tot Leang en Semangie. Boelocomba en Bonthain waren op het tijdstip der laatste berichten van Makasser (8 October) nog niet aangevallen; doch volgens geruchten zouden de Boniers ook voornemens zijn, zich op die punten met eene aanzienlijke magt te vertoonen.

Het schijnt dat het volslagen misgewas van den laatsten oogst in het Bonische rijk en de daardoor ontstane hongernood den vijand in staat gesteld heeft, om zoo veel volks op de been te brengen, daar de bevolking, geen voedsel meer in het land vindende, geredelijk tot het voeren van dezen oorlog is opgekomen, in de hoop van op het grondgebied van het gouvernement eenige levensmiddelen te veroveren, hetgeen in de laatste streek aan de zijde van Maros ook werkelijk gelukt is.

In deze voor het gouvernement van Makasser hachelijke gesteldheid van zaken is het te hopen, dat de thans afgezondene aanzienlijke versterking spoedig de plaats harer bestemming moge bereiken, ten einde het grondgebied van het gouvernement weder te zuiveren van deze handen, die het ernstlijk op roof toelagen.

ARNHEM, den 14. Maart.

De algemeene collecte bedraagt te Barneveld f 400:41½, waaronder behoort een nieuwe gift van f 25:00, van de kostkinderen op het instituut van den heer L. W. van de Siakhamp, die bij de eerste collecte reeds f 50:00 gegeven hadden. Dezelfde collecte bedraagt te Mook f 158:50, te Ermelo f 83:10, te Rheden f 875:47½, te Rossum f 142:15½, te Amerzode f 49:87½, te Nieuwolda f 83:47½.

De eerste of provinciale collecte binnen deze stad werd reeds ten eerste als tegelt ontvangen. Men herloot dezelve ten behoeve der noodlijdenden te verloten, en zulks vond zoo veel bijval, dat daarop voor een tweede maal f 500:00 werd ingeteekend. Degene die bij de verloting een prijs trok, schonk dezelve weder ten behoeve der noodlijdenden. Voor f 30:00 overgenomen zijnde, heeft die ton zeep dus opgebracht de som van f 428:00.

Mengelwerk.

SCHATTERS VAN HET PERSONEEL.

Wij vinden ons genoopt, over dit onderwerp, een, zoo wij behoeven gepast woord te zeggen. Men zal in ons altijd oprechte voorstellingen van de billijke eischen der schatkist vinden, en nimmer zullen wij ons lage zielen dienen, die, terwijl de eenvoudige ingezetenen getrouw het zijne opbrengt, allerlei valchheid en kunstgrepen te baat nemen om 's lands regten te verkorten; steeds zullen wij alle wettige maatregelen torjuichen, geschikt om dazer schandelijk bedrijf te stuiten. Maar even heilige vijanden zij wij van alle zogenaamde vonden aan zijde der schatkist, om in eene voordeelige stelling te geraken, welke de wet haar niet vergunt, om de iakousten voor zich op te sterven door geweldosening op de wet, welke haar milde geefster moet zijn in regtvaardigheid. En men kan de verkorters van 's lands regten inderdaad geen grooten dienst bewijzen, dan door zoodanige manier van handelen. Deseive is onzedelijk en zulks blijft bij hen niet onopgemerkt; het is hun welkom. Men eischt zedelijkheid van hen; maar degene, welke ze het meeste eischt, geeft zelve openbaar bewijs van onzedelijkheid; welk eene regtvaardiging van hun gedrag! Indien gij hen spreekt, zij zullen u zeggen: »ziet ge hoe het land schraapt waar het naar kan; hoe men alles verdraait en verwringt, om maar te hebben? en dan zouden wij onnoozel genoeg zijn, om geen dief in onze hering te zijn? neen zulke uitdrukkingen zijn we niet." En de brave ingezetenen, die gaarne betaakt wat hij schuldig is, wordt er door geërgd, bedroefd, ontmoedigd. Wie herkent het bederf van 's volks zeden, in dien die schat niet vestigde en mitbreidde? Wij meenen dus het vaderland, dat wij hartelijk lief hebben, eenen dienst te doen, door de verkeerde wegen aan te wijzen, die men ten deze moet inslaan, hetzij dan uit overdreven ijver voor 's lands financiën, hetzij uit andere beweegredenen, hetgeen ons niet staat te onderzoeken.

Een verkeerde weg is, naar ons insien, die welke men omtrent de benoeming der schatters voor de personele belasting thans gekozen of liever gekend heeft. Wie de wet op de personele belasting leest, overtuigt zich, dat de schatters moeten zijn de *scheidlieden* tusschen de administratie der belastingen en de schatplichtigen, geenszins de dienstknachten, slaven; belangzoekers, of hoe men het noemen mag, van den eenen noot den anderen. Stelt men het anders, dan stort de wet als billijk geordend lichamen, en wordt een geraamte, hetwelk slechts dienstbaar is, om te gruwen of afschrik te verwekken. Daar de schatters uitspraak te doen hebben over zaken, die de wet moet tref-

fen, is het gewis een hoofdvereischte, dat zij met dezelve volledig en in alle derzelve wijzigingen en aankleven bekend zijn. De hoofdzaak, waarover uitspraak te doen is, is de huurwaarde der gebouwen. Nu wat wordt tot derzelve kennis vereischt? Immers dat men inwoner is der plaats waar de gebouwen gelegen zijn, en dus de gelegenheid gehad heeft, om bij ervaring de huurwaarde in alle deelen te leeren kennen, zoo als zij zich naar omstandigheden, stand en wat die meer is wijzig. De eenvoudigste burger verklaart de zaak zoo met zijn natuurlijk gezond verstand. Ook de geest der wet op het personeel stemt hiermede volmaakt overeen, daar zij de benoeming der schatters opdraagt aan eene commissie voor de helft bestaande uit leden van het plaatselijke bestuur, bij welke eene legale kennis van de geschiktheid en bekwaamheid der inwoners van de plaats, maar niet verder, verondersteld wordt; terwijl zij er leden van de zijde der administratie bijvoegt, natuurlijk opgevat met het doel, om een gepast evenwigt te leggen te sterke plaatselijke belangzoeeking daartestellen, en te verhinderen, dat de post van schatter niet opgedragen worde aan ingezetenen, die alleen dit belang ten dienste staan, in plaats van naar eed en plicht te handelen. — En desuietegenstaande heeft men aan zijde der schatkist gaan verklaren, dat de schatters geen inwoners mogen zijn van de plaats, waar zij werkzaam moeten wezen, en ziet men er ten gevolge daarvan, benoemen, die uren ver van hunnen werkkring woonachtig, en in de plaats waar zij schatten moeten geheel onbekend zijn. Hoe kan men op die wijze eene billijke en gelijkmatige verdeling der belasting verwachten? Hoe kan men op die wijze de overtuiging bij de schatplichtigen te weeg brengen, dat zij wel en wettig behandeld worden? Intusschen is niets zekerder, dan dat beide door het Gouvernement ten sterkste verlangd wordt. Mogt men dan ten deze van maatregelen veranderen, en slechts zorgen, dat de post van schatter aan brave, eerlijke en bekwaame ingezetenen in iedere plaats worde opgedragen!

BERIGT. — In het vorig nummer heeft de Redactie gemeld, dat zij de ingekomene aanmerkingen op het stukje, betrekkelijk Noord-Holland, voorkomende in de Courant van den 22. Februarij 1825, aanden schrijver had opgezonden. Deseive zijn teruggekomen onder geleide van de volgende missive:

De schrijver van het Betoog over den Watersnood, betrekkelijk Noord-Holland, aan den Redacteur der Arnhemse Courant.

Mrs Haza!

Ik heb de eer, UEd. de mij toegezonden drie stukjes, alle inhoudende aanmerkingen op mijn voornoemd betoog, terug te doen geworden, ten einde die in uwe Courant te kunnen opnemen. Niet moeilijk zal het mij vallen, de daarin voorkomende aantellingen te wederleggen; en wil zulks gaarne, kortelijk, in een bijzonder artikel, dat van UEd. de plaatsing zal verzoeken, nadat de hier onderstaande stukken, in hun verband, zullen gelezen zijn. — De brief uit de Ryp, door den Vriend der Waarheid, te lezen in het Advertentie-Blad van den 6. Doder, en aan UEd. ook toegezonden, moet nu blad niet ontzien. De schrijver wete echter, dat hij geen het minste aandeel hebbe in de moeite, die ik mij wel wil geven om nader, met een paar woorden, op het standpunt, waaruit ik den Watersnood, betrekkelijk Noord-Holland, heb beschouwd, terug te komen; soortgelijke brandbrieven, die zoozeer het kenmerk van onbeschaafdheid aan zich dragen, moeten niet medelijden ter zijde worden gelegd.

Met de plaatsing dezer missive aan het hoofd der volgende aanmerkingen, zult gij bijzonder verplichten,

UEd. Dw. Dienaar,
De Schrijver, enz.

Aan dit verzoek voldoende, volgen hier de ingekomene stukjes.

DE REDACTIE.

IETS OP HET AANGEMERKTE OP DEN WATERSNOOD IN NOORD-HOLLAND.

(Arnhemse Courant van den 22. Februarij 1825.)

Terwijl de berigten van den jongsten watersnood allerwege de harten treffen, en de menschlievendheid zich krachtig voelt aangespoord, om de nooden des naasten zoo veel mogelijk te lenigen, treedt een onbekende op, om de ramp, die bijzonder Noord-Holland getroffen heeft, ook van eene zijde te doen beschouwen, en doet zulks op eene wijze, die waarlijk elken onpartijdigen met verontwaardiging moet aandoen. Zonder nog in het stuk zelve te treden, moet men al aanstonds vragen, wat is hier de bedoeling? Van allerwegen is men bezig den geest van middadigheid op te wekken, en hij vindt zich ook krachtig opgewekt! De schrijver zeve tot Noord-Holland: onder die streken van ons Vaderland, die het meest door den jongsten watersnood getroffen zijn, vooral ten aanzien der gevolgen, — en dit is een ieder der zaken kundig bekend; — maar heeft nu zijn volgend betoog geen voorkomen, als of hij zeggen wil: »Nederlanders, laat evenwel uw medelijden niet te verre gaan: dit land zal »er toch bij winnen!!!» En — hoe bij winnen? — waar ligt niemand om denken zoide — in beschaving!!

Dit gaat nu de schrijver uiteenzetten met magtspreuken, zonder eenig bewijs; men moet het volgende op zijn woord gelooven: »Nergens is de beschaving zoo weinig »binnen gedrongen als hier, dat is onwederprekelijk! men is hier honderd, ja »honderd jaren ten achter, men veracht er zelfs wat beschaving heet, enz. enz.» Maar kent de schrijver Noord-Holland? of heeft hij zijne kundigheden enkel opgevoerd uit berigten van den een of anderen Franschen reiziger, hoedanigen ons meermalen zijn opgedischt? aan het laatste zoude men hier al ligtelijk denken. Wij schrijven geene opzettelijke verdediging van Noord-Holland, anders zouden wij ons hier kunnen beroepen op zoo menige treffelijke schoolinrigting, op zoo menig departement, der maatschappij tot nut van het Algemeen, waarin zich zelfs hier en daar kleine dorpen vereenigen; maar wij houden ons overtuigd, dat een ieder, die met deze streek onzes Vaderlands bekend is, zich van het onregt, hetzelve doot den schrijver, zoo onedelmoedig in dit rijksgezicht, aangedaan, zal overtuigen.

Hoe dit editer zij, de schrijver beweert: »De Noord-Hollanders maken een zek-

» verachtend en op zich zelve staand gedeelte onzer natie uit. De hoop op meerdere beschaving is echter niet gansch verloren — daartoe kan nu de jongste watersnood bijzonder bijdragen. Vraagt men hoe? wel rampen vormen immers en wekken de veerkracht van een mensch en van een volk op! Noord-Holland nu kent bijna geene rampen van alle, die in de laatste jaren over de overige provincien zoo rijkelijk zijn uitgestort — de zoo verwoestende oorlog in 1799 — de tiercering — de belemmering in den handel — de militaire opschnijving, en wat meer gedurende het Fransche Bewind elders zoo verschrikkelijk drukte — dat alles schuddede de Noord-Hollander, als een regenvlaagje op zijn Zondagspak, af — het was ten minsten niet genoegzaam om hem te beschaven! — daartoe zal nu de groote watersnood misschien dienstbaar zijn, — hij zal nu ook leeren, wat de menschenlicde doet, vooral in het naburig Amsterdam — want niet deze deugd kende hij nog niet, in al hare kracht. Heilzaam leerschool dus! Men mag in Noord-Holland te dom en te veel ten achteren zijn, om dit als nog te erkennen; eens, op gelijken trap van beschaving als Amsterdam staande, zal men nog juichen in de golven te zijn bedolven geweest!

Nederlanders! betreurt uwe ongelukkige landgenooten allerwegen; schenkt ook een traan aan Noord-Holland, laat echter uw medelijden U, met opzigt tot dit laatste gedeelte onzes Vaderlands, niet te ver vervoeren. — Uit de golven, die dit land bedekken, ziet gij eens de heerlijke zon der beschaving verrijzen, en zoo ooit, dan zal hier kunnen gezegd worden: » Het was ons goed verdrukt te zijn geweest! »

N. N.

Purmerende, den 24. Februarij 1825.

Den Heere Redacteur, der Arnhemse Courant.

Van uwe onpartijdigheid durf ik de plaatsing in uwe Conrant van het volgende vragen, waarmede UEd. zeer zult verplichten, Uwen bestendigen Lezer, Noord-Hollander.

Met de grootste verbazing las ik in de Arnhemse Courant, van den 22. Februarij, een artikel, de vraag aanvoerende: » Of de Noord-Hollandsche watervloed dan ook geene lichte zijde heeft? » En het is de in dat zelfde stuk voorkomende beantwoording dier vraag, die mij heeft aangezet deze, als alleen eenige ophelderingen tot hetzelfde behelzende, aan het Publiek mede te deelen; niet dat ik wil trachten hetzelfde geheel te wederleggen (ik geloof, dat zulks bij elken onbevooroordeelde onnoodig is), maar eenige punten zullen wellicht strekken, den minkundigen met de waarheid meerder bekend te maken, terwijl ik verklaar de waarheid van mijn geschrift, als geboren Noord-Hollander, met grondige bewijzen te kunnen staven.

In hoeverre het den mensch geoorloofd is, zoo vermetel te zijn, de ondoorgrondbare wegen der Voorzienigheid vooruit te loopen, en te raden naar de middelen, die zij ter bereiking harer heilzame oogmerken noodig oordeelt, zal ik niet beslissen; maar dat men in Noord-Holland niet konde verwachten, zoo liefdeloos beoordeeld te worden, als de schrijver van het bovengenoemde stuk heeft goedgevonden, vooral in een tijdstip, waarin geheel Nederland met medelijden op die ongelukkige landstreek nederziet, is eene waarheid, daar de Noord-Hollandsche zedekunde zulke stellingen niet in zich bevat, de ingezetenen van dat gewest hunne landgenooten niet konden verdenken, hun in deze tijden in zulk een ongunstig daglicht te doen voorkomen.

Van waar toch de aantijging, dat men in Noord-Holland eene soort van verachting koestert tegen alle verlichting en beschaving? Hare ingezetenen erkenden reeds voorlang, erkennen zulks vooral nog op dit oogenblik, dat verlichting en beschaving menschelijk maakt en veredelt; alle middelen, om deze ook onder den zoogenaamden gemeenen man te verspreiden, wendden zij aan; van daar, dat in hare nabijheid de kweekster van kennis en deugd, de nooit genoeg geprezen Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, werd opgericht; van daar, de door geheel Noord-Holland heen gevestigde Departementen dier Maatschappij; waar bijna elke plaats hare afdeling heeft, terwijl men in gemeenten, waar de lokale gelegenheid zulke vereenigingen niet gedoogt, bijna altijd leden, behoorende tot het naastaangelegen departement, vindt, die allen trachten, naar hun vermogen, de zaden van verlichte kennis en ware deugd te ontkiemen, en derzelver groei te bevorderen.

Zonder van anderen te gewagen, vraag ik, of niet deze onaanzienlijke stad zich kan beroemen, sedert jaren eene inrigting in zich te bevatten, die elke groote stad, ofschoon dan ook buiten Noord-Holland gelegen, het zich tot eene eer zoude kunnen rekenen te bezitten? Terwijl de deronis bijna in elke plaats, door het gezigt van jammerlijke ellende, langs de huizen het schamele brood der armoede vragende natuurgenooten werd opgewekt, het menschelijk gevoel op het zeerst werd aangedaan, terwijl men het bijna overal voor onmogelijk hield, dit kwaad te verhelpen, werd in Purmerende de groote vraag voldoende beantwoord, of de bedelarij geweerd konde worden, en eens elfjarige ondervinding heeft bewezen, dat de menscheit, schoon en krachtig kan bloeien, alhoewel dan de Tempel, waarin zij gekweekt wordt, niet schitterend rijk is in uiterlijke praal.

Vreemd voorzeker is het te hooren, dat men in Noord-Holland, tot eene goede opvoeding, eene goede hand te schrijven en vlug te rekenen genoeg acht; het is niet waar, bij eenen enkelen moge dit het geval zijn, niet bij allen, en ofschoon de plaatselijke gelegenheid somwijlen niet meerder zoude toelaten, men ontziet doorgaans geene moeite, om Kunsten en Wetenschappen te bevorderen, en aan Verstand en Hart alle mogelijke voldoening te verschaffen; en hoe menige brave huisvrouw tracht, na de volbrenging harer heiligste en duurste verplichtingen, die zij boven alles stelt, nog een uurtje afzonderen, en hetzelfde tot veredeling en verrijking harer geestvermogens aan te wenden.

Het is waar, eenvoudigheid is het kenmerk onzer handelingen; onze woorden zijn geene schoone klanken alleen; maar komen altijd uit het hart voort; onze rondhorstigheid laat niet toe, dat wij ons met vleijerijen, noch losse pligtplegingen ophouden; onze zamenleving is niet rijk aan luidruchtige vermaken en uitspanningen; doch wie zal dezelve wezenlijkheid ontzeggen? Wij schatten de goede zeden en gewoonten onzer voorouderen zeer hoog, en zijn niet ligtzinnig genoeg, dezelve te doen vervangen door die, welke eene wuife natie ons wilde opdringen. Is van daar onze te kort koming in verlichting en beschaving? Geve dan de Hemel, dat wij ze nimmer leeren kennen; maar, aan het oorspronkelijke Nederlandsche karakter, dat wij zoo veel mogelijk trachten te behouden, laat zich beschaving paren; doch ook alleen die beschaving, die gegrond is op waarheid en deugd. Eere, wij erkennen zulks van ganscher harte, eere zij de stad, van waar aan het ongelukkige Noord-Holland alle mogelijke hulp werd toegebracht; ja, zij heeft zich eene eerezuij opgericht, sterker en duurzamer dan metaal. Eere en dank vooral aan het te Amsterdam gevestigde Zeemans-Collegie, welkers werkelijke leden, voor een groot gedeelte, uit geboren Noord-Hollanders bestaan. Lof aan allen, die ons zoo krachtig hebben bijgestaan; maar ook eere aan Noord-Hollands Ingezeten, die leven en goederen veel hebben gehad voor hunne diep ongelukkige naburen. Eere aan de bewoners dier ongelukkige streek, waar men dagelijks voortgaat goed te doen, en waar het aandoenlijke voorbeeld niet vreemd is, dat de schamele armoede zich waken aaneen van het noodige berooft, om ook haar penningske te kunnen oefenen op het altaar van menscheit en broedermin. Stormen mogen onze dijken vernielen, vlooden onze schoonste streken bedelven, onze gegrondste hoop verijdelen, zoo lang de steen die van Huisduinens strand door gansch Nederland onze gevoelens kenbaar maakt, zoo lang de oud Vaderlandsche deugden niet gesmoord worden, zoo lang zal Noord-Holland eene parel aan de kroon van Nederland uitmaken, en eenmaal zal de waarheid, de lang miskende waarheid, aan het licht komen, en elk zal gaarne erkennen zich wel te willen beroemen, Noord-Hollander te kunnen heeten.

Aan den Schrijver van het antwoord op de vraag: » Of de watersnood in Noord-Holland geene lichte zijde heeft? » Zie Arnhemse Courant van 22 Februarij 1825.

MYNHEER!

Hulde doende aan iedere poging, die met het edel doel werd aangewend, om volksgeluk te bevorderen, zoo meen ik echter geene de minste nuttige strekking in het door UEd. medegedeelde te kunnen vinden, houdende hetzelfde voor ondoelmatig, óntijdig, en met geene genoegzame grondige kennis van zaken geschreeven te zijn, ten minsten voor zooverre de Zaakant betreft; want verder moen ik mij omtrent het gestelde niet te mogen inlaten, alzoo mij de genoegzame kennis ontbreekt, om verder te kunnen en te mogen oordeelen.

Wie waarheid zoekt, zal waarheid vinden! Hij die onbevooroordeeld het door u medegedeelde leest, zal u geen vreemdeling aan ons volkskarakter noemen. De beschaving is te weinig tot ons doorgedrongen; de opvoeding der onderscheidene standen was te lang te gelijkmatig; men heeft over het algemeen het opkomend geslacht te weinig met het fonds van eigene bekwaamheden en verdiensten leeren woekeeren, en waarschijnlijk juist daardoor is het standpunt van de beschouwing der dingen nog hetzelfde als voor een groot aantal jaren; men is dus met den geest des tijds niet voortgegaan, en de treurige gevolgen desaan gaande zijn voor den opmerker zichtbaar. Ja meerdere waarheden komen er nog voor; doch is de door u ingeslagen wijze, die, om den belanghebbenden de oogen te openen? is het tijdstip daartoe gelukkig door u gekozen? ik geloof neen! want zoude het door u medegedeelde eenig nut bevorderen, zoo meen ik, dat hetzelfde aanleiding moest gegeven hebben tot ernstige gesprekken, en gemeedelijke bedenkingen; dan de ondervinding heeft mij reeds doen zien, dat zelve zij, die het anders zeer wel met de goede zaak meenen, ijdelijk bij de eerste lezing tegen den gehaalen inhoud waren ingenomen, en het stuk hare beschouwing geheel onwaardig keurden, waarvan ik de oorzaak tegen te vinden in het ondoelmatige der wijze van voordragt; want het is mijns inziens onmenschkundig, dat vreemdelingen of naamlooze schrijvers in dezen als hervormers optreden: men wil zulks niet; evenmin als dat de zoodanigen zich inlaten met onze huislijke betrekkingen! Beter oordeel ik zulks plaatselijk te moeten geschieden, en dan nog wel met de grootste omzigtigheid en oplettendheid op omstandigheden en tijd, gelijk zulks hier dan nog niet geheel en al uit het oog wordt verloren. — Ook de tijd is door u zeer ongelukkig gekozen.

Ook wij deelen meer of min in de algemeene ramp, en zijn nauwlijks bekomen van den geweldigen schok, die dezelve ieder gevoelig mensch heeft toegebracht; en zouden wij nu instaat zijn, om jaren herwaarts een terugblik te slaan, het verband van het toen bestaan hebbende met het later voorgevallene te vergelijken, uit dit een en ander slotsommen op te maken, en om eindelijk uit dit alles lessen van levenswijsheid te verzamelen — stel u onzen toestand voor, en oordeel!

Voorts vrees ik, dat het door u medegedeelde hetzelfde lot zal ondergaan, als eenmaal zekere brieven over Noord-Holland, die ook veel waarheid inhielden; doch tevens ook dat met dezelve streed, en dit laatste veroorzaakte, dat het geheel werd beschouwd, als door iemand geschreeven der zake onkundig, en derhalve niet lezenswaardig.

Ik herzeg, dat gij niet geheel vreemdeling aan ons volks karakter zijt, en dat gij vele waarheden hebt gezegd onzer aandacht hoogst waardig; doch gij hebt tevens niet uwe verdere redenering duidelijk doen doorstralen, dat gij evenwel der zake nog niet genoeg kundig zijt, om als beoordeelaar op te treden, tot welker bevoegdheid meer behoort dan van hooren zeggen, meer dan eene oppervlakkige beschouwing; meer dan de ondervinding van een, ja zelfs van meerdere jaren.

Hoeverre dan ook ten achteren, zoo dwaalt gij nogtans wanneer gij zegt, dat wij lager zouden staan in beschaving dan onze voorouders.

Ik zoude mij zeer bedriegen, wanneer ik niet meende te moeten vaststellen, dat zij in verhouding tot anderen ook steeds ten achteren zijn geweest, en wij eenen stap voorwaarts hebben gedaan, en langzaam blijven voortgaan. — Waart gij hekend geweest met de vroegere zeden en gewoonten, welke hier hebben plaats gehad, en hadt gij inzage mogen hebben in stukken van vorigen tijd, zoo hadt gij zeker niet voorgelacht niet boven het tegenwoordige verheven.

Aanprijverheid en vlijt mangelt het hier in geenen deele; doch wij beleven die gunstige tijden onzer voorouders niet. — Lees de geschiedenis van Czaar Peter in Holland, van den heer Schellena, lees zijn werk, vooral over de betrekkingen, waarin Holland tot Rusland heeft gestaan; breng u der bloeienden staat van den handel in dien tijd voor den geest; neem de ligging onzer plaats in aanmerking, zoowel als onze naauwe verwantschap met Amsterdam, en gij zult u kunnen overtuigen, dat onze voorouders met weinige beschaving, en zonder vele inspanning van kracht en schatten konden verzamelen. — Gij dwaalt wanneer gij u voorstelt, dat ook wij hier niet even zeer als de Amsterdammers geleerd zouden hebben; dat noch bezittingen, noch uitgestrekte betrekkingen gewaarborgd zijn voor vermindering of vernietiging. — Getuige daarvan helaas! de achteruitgang van yooheen zoo bloeiende handelen en de dagelijksche ondervinding!!! Gij dwaalt wanneer gij hier Renteniers meent te vinden, wier overschot, na alle plaats gehad hebbende omstandigheden, nog meer dan toereikende is, om te kunnen leven — dezelve bestaan hier niet!!!

Gij dwaalt dus wanneer gij de u toegestemde waarheden toeschrijft aan de getuige matz, waarin onze stad in den algemeenen druk en beproeving des Vaderlands heeft gedeeld. — Kom, vraag wat Zaandam voorheen was, en zie wat het heden is, en oordeel!

Na al dit gezegde twijfel ik geen oogenblik, of gij zult zelve gevoelen, dat men van de onlangs plaats gehad hebbende ramp, in dien zin, waarin de zaak door u is beschouwd, geene lichte zijde te wachten heeft; met een woord, dat het beter voor de goede zaak ware geweest, nooit uw stuk geplaatst te hebben.

Veel goeds is er echter van de toenemende beschaving te wachten, en van dien kant verwacht ik, onder Gods zegen, van tijd tot tijd vrolijker vooruitzichten in de toekomst, daar het deze is, die ons meer en meer op het regte standpunt zal plaatsen, om ons onze belangen voor het tegenwoordige en het toekomstige te leeren kennen, en daarnaar te doen handelen.

Men verwijte ons tegenwoordig geslacht nimmer zijnen achterlijken stand; dit heeft zeer veel afgehangen van ons onafhankelijke omstandigheden, en hiervoor is zeer veel ter verontschuldiging bij te brengen; maar de algemeene verachting daer alleen neder op den zoodanigen, die soms nog uit verkeerde beginselen, het goede verder zoude pogen tegen te werken.

Vraagt gij mij of dan het tegenwoordig geslacht niet meer partij van zijns oordeel vinding had kunnen trekken, zoo antwoord ik ja! doch moet, de waarheid hulde doende, verklaren, dat men naar buiten ook gedeeltelijk de oorzaak moet zoeken, dat men hier veelal aan het oude is blijven hangen, ja met tegenzin zelfs van het nieuws hoort. Wij zagen immers rondom ons het verspreid te staan ons onbegrijpen; het maatschappijk bestaan daardoor van een rijten, en eene volgzucht geboren, waartan ons ieder dag de heillooste gevolgen deed zien, en dit was het, dat menscheit, die juist niet gevoelden, dat de waarheid in het midden ligt, en dat men moesten krijgen tegen al wat nieuw is, ja eene meerdere beschaving der jeugd zelve voor maatschappelijk schadelijk begonnen te houden.

Zulk een nadeelge invloed heeft dit een en ander hier op de wijsz van zien gehad, en was dit wel vreemd in de gegevene omstandigheden? Dat dus ieder die het geluk van Vaderland en volk ter harte gaat, deze gebreken der natie, waarmede ons Vaderland ten algroond snell, liever met mond en pen zoekt te keer te gaan, dan in het openbaar provinciale of plaatselijke gebreken ten toon te stellen, waarmede waarlijk niet veel gewonnen wordt; en of juist onze achterlijke stand, in de gegevene omstandigheden, niet menigen heeft bewaard, van niet in den algemeenen maatschappijk der ijdelheid te zijn medegesloopt, laat ik aan het onderzoek van een wijsgeriger hoofd dan het mijne over; doch kan, Gode zij dank! nog verklaren, dat ijdelheid, volgzucht en het zich verheffen boven zijnen stand, alhier moedijk minder dan elders zijn doorgedrongen; dat vlijt en spaarzaamheid hier, nog op den bloeienden zijde gebleven, en dat, welke rampen ons de laatste jaren hebben getroffen, Zaandam in de Vaderlandsche deugd der mededeelzaamheid nimmer is te kort geschoten, en zijne eer ook in deze dagen, hoezeer mede geleden hebbende, zoo ik vertrou, zal blijven handhaven.

Ik eindig met de verzekering, dat, wat men verder op deze mogte willen aanmerken, ik het antwoord zal schuldig blijven.

Zaandam, Voor Waardam, den 1. Maart 1825.

C O R R E S P O N D E N T I E.

Wij zullen voortaan, onder deze rubriek, eenig bericht van de bij ons inkomende stukken geven. Thans doen wij zulks omtrent de volgende, die niet geplaatst kunnen worden,

Van een eenvoudige burger uit eene gemeente van Overijssel, die klaagt, dat, terwijl in andere plaatsen, bij den jongsten watervloed, de leden der regering ijverig werkzaam waren, dezelve aldaar niets deden dan op het stadhuis zitten. Wij vermoeden hier verkeerde voorstelling.

2. Van eenen reiziger, die in eene kerk van denigen, welke de collecte voor de noodlijdenden moest aanbevelen, zou hebben hooren zeggen, dat de milde giften, die thans all'wege geschieden, uit hoogmoed voortkomen. Indien deze uitspraak werkelijk gedaan ware, zouden wij den man, die zich zoo in de plaats van God, den Eenigen Oordeeler der gedachten, heeft gesteld, slechts toeroepen: Aardworm onthoudt u van te oordeelen, opdat gij niet geoordeeld wordt.

3. Van eenen wandelaar door de stads atraten te Arnhem, die zijn eigen neus schendt, en zich over een aangekondigd bedrijf van iemand mislaat, op eene wijze, welke grievend beledigend voor denzelfden is.

4. Van N., die klaagt, dat hij op reis in eene herberg te Roermonde grof is behandeld, omdat hij er geen diné verkoos te nemen; maar vooral, dat de postiljons van den postwagen tusschen Maastricht en Venlo onmatige loonen stoutelijk vorderen. Over dit laatste en voornaamste had de schrijver bij het plaatselijke bestuur zijn beklag moeten doen.

Meppel, den 6. Maart 1825.

Sedert den 1. dezer heeft de Commissie voor de noodlijdenden in Drenthe en deszelfs omtrek ontvangen: Een Russische coupon, no. 77582, f 50, bepaaldelijk voor de dorpen bij Meppel, met een wissel groot f 70, van Dordrecht, door de predikanten aldaar. Van H. te Amst. een coupon W. S. no. 611, f 12:37. Uit Zwolle een coupon W. S. no. 5245, f 12:37. Uit Amst. een banknoot, no. 197, f 95. Uit het hijsgebrachte van een Gezelschap f 27:25. Van een onbekenden, met de Utrechtsche post, een Russische coupon, no. 15057, f 50. Van N. N. te Rotterdam een coupon W. S. no. 108308, f 12:37. Van D. A. te 's Gravenhage een coupon W. S. no. 6565, f 12:37. Ut Alkmaar 2 coupons W. S. no. 2543 en 58466, f 24:75. Uit Zutphen een Russische coupon, no. 100832, en een coupon W. S. no. 288, f 31:22. Uit Sliedrecht aan drie banknoten f 300. Van H. van Lingen te Amst. een Russische coupon, no. 64282, f 30. Van N. N. aldaar f 12:37. Uit het naburige Ruineel, behalve twee wagons met levensmiddelen, f 11:25. Van H. N. te Groningen 2 coupons W. S. no. 68844 en 63366, f 24:75. Van den heer G. W. van der Beltz, te Apenveen assignatie f 20. Van N. N. te 's Gravenhage 2 coupons W. S. no. 34806 en 35866, f 24. Van de heide predikanten te Wageningen een coupon W. S. no. 93743 f 12:37. Uit Amsterdam f 49:50, wegens vier coupons no. 92806 f 9. Uit 's Gravenhage een wissel f 100. Van den heer B. W. Warnink, te Amsterdam, een coupon losrenten, no. 25, f 30. Van den heer Lelij aldaar f 24:75. Uit Vlissingen, van Moens en Uitenhooven, een wissel, f 28. Van N. uit O. eene gouden rijder van N. uit Amsterdam een banknoot, no. 88, f 60. Uit Utrecht van R. B. Z. vier coupons Napolitaansche schuld, no. 9689, 8549, 9550 en 2093, waarvan de waarde niet juist kan worden opgegeven, en mede uit Utrecht eene coupon amortisatie syndicaat, no. 9433, f 22:50. Van H. N. uit Amst. aan specie f 50. Van de heeren Nidbrig en Haakman aldaar f 25. Van A. en Z. aldaar f 40. Van de weduwe B. te Leeuwarden f 25. Nog uit Amst. f 50, bezorgd door den heer A. Meijer, te Hoogeveen, en f 50, ook uit Amsterdam, behandeld door den heer A. Dassan, te Meppel, en van J. P. uit Z. f 25.

De Meppel zijn, benevens f 160, dagelijksch kleederen ontvangen, om het gebruik aan welke, zoo wel en niet minder dan aan beddegoed, de Commissie heeft toegelegd, de menschlievendheid opmerkelijk maakt. Zeer welkom was daarom het biederijnsche pek met 30 hembden, haar uit Amsterdam door den heer S. M. gezonden, als ook 60 ponden rijst uit Amst. van een onbekende.

Nach! om onbarmhartigheid van armen de Noodlijdende watie niet worden gedraft. Die zonde durft de engte d'wagter niet op zijn g'weten register zetten. Heil hun, die welken liefs is te wachten, want die behouden 't God is liefde!

A. de KONING, Pres.
G. NOOT, Sec.

ARNHEM, den 15. Maart.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 15. Maart 2 El 5 Palm o Duim; gewassen o D. gevallen 15 D
Den 15. dito. 2 El 3 Palm o Duim; gewassen o D. gevallen 20 D

Met gunstige toestemming der Edele Achtbare Heeren Burgermeester en Wethouders der stad Arnhem, mitgaders van Heeren Kerkvoogden der Hervormde Gemeente aldaar, zal, op Dingsdag den 15. Maart, des avonds ten 7 ure, onder directie van den Heer J. VAN DER DUSSEN, en onder medewerking van het Korps Muzikanten der 13. Afdeeling Nationale Infanterie, in de Grootte Kerk, gegeven worden:

Gesheet ten voordeele van de Noodlijdenden

door den Watersnood,

KORAAL-ZANG,

met

Accompagnement en Afwisseling

van het

ORGEL

en

MILITAIR MUZYK.

De entree-biljetten zijn des Maandags en Dingsdags, van des morgens 11 tot des namiddags 4 ure, aan het stadhuis te bekomen voor den prijs van 25 cents. De Inkomsten, bij deze gelegenheid verzamelde en als dan gezongen zullende worden, waarvan de opbrengst ook ten voordeele der ongelukkigen komt, worden mede op het Stadhuis verkocht en bij den Boekverkooper C. A. THIEME, à 10 cents.

Ten einde een ieder in de gelegenheid te stellen, om, langs dezen weg, nog iets te kunnen bijdragen ter verzachting van het lot van zoo vele hulpbehoevenden, is de entree met opzet zeer gering gesteld: zullende daarenboven bij den ingang der kerk ook nog gelegenheid gegeven worden, om iets op het altaar der weldadigheid te offeren.

De Kerk zal ten half zes geopend en precies te zeven ure gesloten worden.

De PROVINCIALE KOMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN GELDENLAND, maakt door dezen bekend, dat hare gewone Vergadering zal aangevangen op Dingsdag den 26. April 1825.

Zij, die verzoeken geëxamineerd te worden, worden verzocht vóór den 16. April zich daartoe aan te melden, en de noodige bewijstukken te zenden.

Arnhem, den 13. Maart 1825.

De Commissie voornoemd,

Namens dezelve,

O. DE RUIK,

Secretaris.

Het GEMEENTE BESTUUR van Vorden zal, na de approbatie van Hun Ed. Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland, op Woensdag den 23. Maart aangaande, des voormiddags om 11 uren, ten

huize van de Wed. MEULEMAN, in het dorp Vorden, aan de minstaannemende aanbesteden: De noodige REPARATIEN van het SCHOOLMEESTERSHUIS, te Vorden, waarvan de Plans en Bestekken ter Secretarie van den Schout ter visie liggen.

+++ KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE

§ § van Gendringen, voornemens zijnde aan te leggen een Prothocol van alle ZITPLAATSEN, BANKEN en GESTOELTEN, en der GRAVEN en GRAFSTEDEN in de Gereformeerde Kerk te Gendringen, zoo worden hierbij opgeroepen alle de zoodanigen, die sustineren eenigen eigendom van Zitplaatsen, Banken en Gestoelten, of van Graven en Grafsteden aldaar te hebben, om hiervan de bewijzen van eigendom aan den Ondergeteekenden, Lid van het Kollegie, te vertoonen en over te leggen, vóór den eersten des maand Mei eerstkomende.

Dienende mits dezen tot waarschuwing, dat, bij verzuim van dijn, dezelve Zitplaatsen, Banken en Gestoelten, mitgaders Graven en Grafsteden, voor heerloos gehouden, als het eigendom der Kerk beschouwd, en daarover ten profijte van het gezegde Kerken-Fonds zal worden ge-disponeerd.

Het Kollegie Kerkvoogden voornoemd,

F. W. J. DE HAES, Vt.

§ § Met permissie der Edele Achtbare Heeren Burgermeester en Wethouders dezer stad, heeft G. PRICE, eerste Kunstrijder van het geprevillegerde Circus van Weenen, de eer, het geerde Publiek te verwittigen, alsdat hij, met zijn Gezelschap, gedurende de Arnhemsche Vrijmarkt, zal geven: GROOTE EN EXTRA-ORDINAIRE VOORSTELLINGEN IN HET KUNSTRYDEN, op Paarden zonder Zadel, in de Stads Manege alhier, op Donderdag den 17. Maart en vervolgens alle avonden precies om 7 uren, waarvan hij zich overtuigd houdt, de algemeene goedkeuring te mogen wegdragen, zoo als hij aan verscheidene Hoven en Hoofdplaatsen heeft mogen genieten, zullende hij ieder avond in twee en sterkere proeven in het Paardrijden, zonder Zadel, met zijn Gezelschap geven, om het geerde Publiek ten hoogste te voldoen; zoo als de dappere Laocien, of Verdiediger van zijn Vaandel, in volle Carrière, zonder Zadel. — De vrijheid verlangende Slaaf. — Othello, of de Moor van Venetien. — Corino, of deszelfs overlevering voor het Vaderland. — Bajazet. — Saphie op het vliegend Paard; enz., en hetgeen wijders op de Allichea vermeld is, te breedvoerig hier te melden.

De prijzen der plaatsen zijn, zonder Abonnement:

Eerste Rang f 1; — 2de Rang 50 Cents. 3de Rang 25 Cents.

Kunnende de plaatsen besproken worden aan genoemde Manege, de-gelijks, van 12 tot 2 uren, mits betalende 10 Cents voor het bespreken; dezelve zal goed verlicht en met een goed Orchest bezet zijn.

De toegang naar de Manege zal, bij slecht weder, met planken belegd worden en verlicht zijn.

Voor het gerief van het geerde publiek der omliggende plaatsen en dorpen, zal men, op Vrijdag den 18. Maart, Dingsdag den 22. Maart, den 25. en Vrijdag den 25. Maart, geven, twee representaties op het genoemde dag, des namiddags om 3 uren en des avonds naar gewoonte, om 7 uren.

§ § Te Dordrecht in bekomen Allerheest. D. E. N. N. N.

§ § B. L. VAN PERLSTEIN, in zoodanig getal als verzoekt, te bekomen een zeer civiele prijs. Gegadigden daartoe kunnen zich, mits met gefrankeerde brieven, adresseren aan den ondergeteekenden, wonende te Dordrecht in de Waterstraat.

H. L. VAN PERLSTEIN.

B E R I G T

Aan het Leekes Veer, nabij de Stad Wageningen, het een Groot Schip met allerbeste Drooge MAAS-KLUIT-KALK, waarvan zich een ieder kan voorzien tegen de civielste prijzen.

ZEG HET VOORT.

+++ W. KEMPER, van Deventer, heeft de eer § § te berigten, dat hij alhier gearriveerd is, met een fraai Assortiment echte Deventer CONFYT-, KRUIJT- en TAFELKOEK, staande met zijn Kraam op de hoek van de Markt, bij het Stadhuis; verzoekt een ieders gunst en recomandatie, belooft eene prompte en civiele bediening.

* * * F. VAN DE VEN, van Amsterdam, heeft de eer te berigten, dat hij alhier gearriveerd is, met een fraai Assortiment LAKEN, in alle soorten en kleuren, welke bij tot Fabrieks-Prijzen verkoopt, staande met deszelfs Kraam op de Grootte Markt, over het Gouvernament, te Arnhem.

+++ Op Dingsdag den 22. Maart 1825, en volgende dagen, § § zal, ten huize van den Boekverkooper P. NYHOFF, te Arnhem, publiek, voor kontant geld, verkocht worden: Eene aanzienlijke partij uitnemend welgeconditioneerde BOEKEN, in allerlei Talen en Wetenschappen, onder welke veel voornamelijk Hongduitsche en Fransche Werken uitmunten, alsmede eenige NATUURKUNDIGE INSTRUMENTEN en RARITEITEN, waaronder een wel geconserveerde HEMEL- en AARDGLOBE, en eene fraai bewerkte MENSULA of LANDMETERS-TAFELTJE.

* JOH. VAN DER HEY en ZOON, te Amsterdam, verzenden uit de volgende NIEUWE WERKEN:

- I. W. BROES, Proeve van Aanzettingen over de Leer van Jezus Christus, eene gepaste Lectuur vóór en gedurende de Lijdensweken, zijnde tevens eene Bylage tot het Christelijk Maandschrift, N°. 3.
- II. W. A. VAN HENGEL, Leerredenen, tweede deel.
- III. Mr. M. C. VAN HALL, Eeestzang bij de twee tiende vijftigste Verjaaring, van de Stichting der Eeijdsche Hoogeschool.
- IV. H. H. KLYN, J. H. VAN DER PALM en B. KLYN Bz., de Nagedachtenis van JOAN MELCHIOR KEMPER, plegtig gevierd op den 17. December 1824, in de Maatschappij Felix Meritis te Amsterdam.
- V. G. MOLL, Verhandeling over eenige vroegere Zedekunsten der Nederlanders.
- VI. P. J. PRINSEN, Handleiding voor Onderwijzers, om volgens eenen geregelden gang, Kinderen te leeren opmerken, denken en spreken; toegepast op de zamenstellen der eenvoudigste Voorwerpen uit de Meetkunde, bekend onder den naam van Vormleer, 2de Stuk.
- VII. VRUCHTEN en RESULTATEN van een Zestigjarig Leven, Tweeds Deel.